

Factsheet verplichte bufferstroken 7e Actieprogramma Nitraat en GLB (GLMC4 & GLMC10)

1. Eisen

Op verplichte bufferstroken mogen **geen** bemesting en **geen** gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast en ze tellen **niet** mee in de mestplaatsingsruimte.

Een bufferstrook mag in het kader van het Actieprogramma en GLMC4 beweid worden; er kan dan wel een korting op de stikstofgebruiksnorm worden opgelegd.

Als je de bufferstrook óók opvoert als niet-productief areaal in het kader van GLMC8 en/of als eco-activiteit 'bufferstrook met kruiden', dan mag de bufferstrook **niet** meer beweid en/of 'geogst' worden t.b.v. veevoer. Maaien in het kader van biodiversiteit (verschrallingsbeheer) is in dat geval wel nog toegestaan.

Als algemene eisen qua breedte gelden:

- **5 meter** brede bufferstroken langs ecologisch kwetsbare waterlopen en langs KRW-waterlichamen¹;
- **3 meter** brede bufferstroken langs alle overige watervoerende waterlopen;
- **1 meter** brede bufferstroken langs droge sloten.

Een watervoerende waterloop bevat onder normale omstandigheden in ieder geval in de periode tussen 1 april en 1 oktober water. Op deze waterlopen is **GLMC4** van toepassing. Onder waterlopen vallen waterelementen zoals rivieren en kanalen, die in principe permanent water bevatten, maar ook sloten, die 'meestal' (het merendeel van het jaar) water bevatten. Sloten zijn volgens de gehanteerde definitie waterlopen van maximaal 10 meter breed.

Voor sloten die in normale omstandigheden in de periode van 1 april tot 1 oktober droog staan, wordt **GLMC10** ingevoerd.

Greppels (geulen die worden gebruikt om overtollig water **naar** een sloot af te voeren) vallen zelf **niet** onder de definitie van sloot. Langs greppels hoeft dus **geen** bufferstrook te worden aangehouden.

2. Uitzonderingen

De volgende uitzonderingen zijn van toepassing²:

- 3 meter breed langs KRW-waterlichamen als de oppervlakte van de bufferstrook van 5 meter breed meer dan 4% van het perceel uitmaakt;
- 1 meter breed langs KRW-watervoerende sloten als de oppervlakte van de bufferstrook van 3 meter breed meer dan 4% van het perceel uitmaakt;
- 1 meter breed langs overige watervoerende sloten als de oppervlakte van de bufferstrook van 3 meter breed meer dan 4% van het perceel uitmaakt;
- 0,5 meter breed langs overige watervoerende sloten als de oppervlakte van de bufferstrook van 1 meter breed meer dan 4% van het perceel uitmaakt.

De berekening van de 4% wordt toegepast op het niveau van het topografisch perceel, met uitzondering van landschapselementen, en ziet op alle bufferstroken op een topografisch perceel (zie [Uitvoeringsregeling GLB 2023](#)).

Let op: als bij de uitzonderingen specifiek gesproken wordt over sloten dan geldt die uitzondering dus alleen voor waterlopen van maximaal 10 meter breed. **NB: bij LNV staat nog de vraag uit of dit echt de bedoeling is, want in het 7e Actieprogramma en in de derogatiebeschikking wordt dit onderscheid niet gemaakt.**

Voor ecologisch kwetsbare waterlopen en droge sloten gelden er **geen** uitzonderingen. Ook komt er **geen** leidraad meer op basis waarvan waterschappen lokaal uitzonderingen kunnen toepassen.

Tot slot geldt langs alle watervoerende sloten in het gebied Waterschap Rijnland een specifieke uitzondering als synthetische emissieschermen worden gebruikt³.

¹ Circa 0,5% van de watervoerende waterlopen is een KRW-waterlichaam: circa 1.650 km van in totaal 330.000 km (bron: NSP)

² Uit het NSP: "De gebieden waar dit van toepassing is, liggen voornamelijk ten noorden van Amsterdam (Broek-in-Waterland) en langs de Friese meren. In deze sterk gedraineerde gebieden komen vaak kleine langgerekte percelen voor, met bijvoorbeeld afmetingen van 25x235 m, 30x430 of 40x290 m. Een bufferstrook van 3 meter breed zou dan respectievelijk 17%, 27% en 21% beslaan. In totaal betreft dit waarschijnlijk maximaal 25 agrariërs. In Broek-in-Waterland betreft het circa 15 agrariërs, die vrijwel allemaal meedoen aan het ANLb en zich daarnaast inzetten voor biodiversiteit/natuurbeheer. Langs de Friese meren heeft de grond meestal als hoofddoel natuur, waardoor er veelal sprake is van een striktere nationale norm dan volgend uit deze GLMC."

³ Zie p. 210 nieuwe versie NSP; aan LNV/RVO is gevraagd om deze uitzondering te verduidelijken.

3. Minimale ondergrens qua breedte: het Activiteitenbesluit Milieubeheer

In alle gevallen geldt de verplichte breedte van de huidige bufferstroken zoals vereist in het [Activiteitenbesluit Milieubeheer](#) (art. 3.79 e.v.) als **harde ondergrens** qua breedte. Overigens wordt in het Activiteitenbesluit nog de onjuiste term 'teeltvrije zone' gebruikt.

Ten aanzien van gewasbeschermingsmiddelen geldt vanuit het Activiteitenbesluit Milieubeheer onder andere het volgende (zie art. 3.79):

1. bij de teelt van aardappelen, uien, bloembollen en bloemknollen, aardbeien, asperges, prei, schorseneren, sla, wortelen, vaste planten, en in neerwaartse richting te bespuiten boomkwekerijgewassen:
 - a. ten minste 150 centimeter;
 - b. ten minste 100 centimeter als een techniek wordt gebruikt waarmee een driftreductie wordt bereikt van ten minste 90% ten opzichte van een bij ministeriële regeling aangewezen referentietechniek; of
 - c. ten minste 50 centimeter als gebruik gemaakt wordt van een handmatig aangedreven handgedragen spuit;
2. bij de teelt van in opwaartse of zijwaartse richting te bespuiten boomkwekerijgewassen ten minste 500 centimeter;
3. bij de teelt van appels, peren en overige pit- en steenvruchten:
 - a. ten minste 450 centimeter, of
 - b. ten minste 300 centimeter als (1) een techniek wordt gebruikt waarmee een driftreductie wordt bereikt van ten minste 90% ten opzichte van een bij ministeriële regeling aangewezen referentietechniek, of (2) als een biologische productiemethode wordt toegepast;
4. bij de teelt van andere gewassen dan de gewassen, genoemd in het eerste tot en met derde lid, ten minste 50 centimeter.

Ten aanzien van meststoffen gelden als algemene regels onder andere (zie art. 3.85):

1. binnen een teeltvrije zone als bedoeld in artikel 3.79, tweede lid, worden geen meststoffen gebruikt;
2. in afwijking van het eerste lid en onverminderd het zesde lid is het pleksgewijs bemesten van een vanggewas op de teeltvrije zone op een afstand van ten minste 50 centimeter vanaf de insteek van een oppervlaktewaterlichaam toegestaan, indien het vanggewas voldoet aan de bij ministeriële regeling gestelde eisen; behalve langs oppervlaktewaterlichamen, aangewezen in de bijlage bij artikel 3 van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet;
3. op braakliggend land worden binnen een afstand van 50 centimeter vanaf de insteek van een oppervlaktewaterlichaam geen meststoffen gebruikt.

4. Toegestane gewassen op bufferstroken

Op bufferstroken mag een gewas geteeld worden, mits:

- je geen bemesting/gewasbeschermingsmiddelen toepast (eis uit het 7e Actieprogramma Nitraat en GLB-NSP (GLMC4/10);
- het geen rooivruchten zijn (eis uit 7e Actieprogramma Nitraat);
- het - op gras na - een andere teelt is dan op het aangrenzende perceel (eis uit het Activiteitenbesluit Milieubeheer) > **NB: deze eis geldt alléén voor de breedte die wordt voorgeschreven door het [Activiteitenbesluit](#)**

Landschapselementen, zoals een houtwal, maar bijvoorbeeld ook een schouwpad, mogen onderdeel uitmaken van een bufferstrook. Verder kunnen bufferstroken opgevoerd worden als niet-productief areaal in het kader van GLMC8; logischerwijs moeten ze dan ook niet-productief beheerd worden (d.w.z. geen 'oogsten'/beweiding).

5. Wisselwerking bufferstroken met eco-regeling en ANLb

- op bufferstroken kunnen alleen de volgende eco-activiteiten worden uitgevoerd: 'bufferstrook met kruiden langs bouwland' en 'bufferstrook met kruiden langs grasland';
- de eco-activiteit 'bufferstrook met kruiden langs bouwland' kan gecombineerd worden met eco-activiteiten 'strokenteelt', 'landschapselement hout' en 'biologische landbouw';
- de eco-activiteit 'bufferstrook met kruiden langs grasland' kan gecombineerd worden met eco-activiteiten 'langjarig grasland', 'verlengde weidegang 1500 uur', 'verlengde weidegang 3000 uur', 'landschapselement hout' en 'biologische landbouw';
- verplichte bufferstroken in het kader van GLMC4 kunnen gecombineerd worden met ANLb-randen; alleen mag dan de inkomstenderving als gevolg van geen bemesting/geen gewasbeschermingsmiddelen niet vergoed worden;
- verplichte bufferstroken in het kader van GLCM4 die óók worden opgevoerd als niet-productief areaal in het kader van GLMC8 kunnen gecombineerd worden met ANLb-randen, maar dan mogen alleen nog de éxtra gemaakte kosten als gevolg van de zwaardere eisen vanuit het ANLb vergoed worden.